

SAVETOVANJE BOLESNICA SA PROBLEMOM ENDOMETRIOZE

Sonja Pop Trajković Dinić^{1,2}, Milan Stefanović^{1,2}, Radomir Živadinović^{1,2}, Vladimir Antić²,
Milan Trenkić^{1,2}, Jelena Milošević Stevanović^{1,2}

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za ginekologiju i akušerstvo, Niš, Srbija

Kontakt: Sonja Pop Trajković Dinić
Oblačića Rada 24/21, 18000 Niš, Srbija
E-mail: sonjapoptrajkovic@gmail.com

Bolesnicama sa problemom endometrioze često je neophodna neka od metoda asistiranih reproduktivnih tehnika, kako bi došle do potomstva. Podaci o ishodu trudnoća kod ovih bolesnica u literaturi su različiti. Cilj ove studije je ispitivanje ishoda vantelesne oplodnje (VTO), kao izbora broj jedan bolesnica sa endometriozom, kako bi se ove bolesnice adekvatno i pravovremeno savetovale. Poredili smo ishod vantelesne oplodnje kod 40 bolesnica sa I i II stadijumom endometrioze, koja je hirurški dijagnostikovana kod 38 bolesnica, koje su imale III i IV stadijum endometrioze. Takođe, poredili smo ishod VTO između 50 bolesnica, koje su jednom operisane od endometrioze bez znakova bolesti u momentu uključivanja u postupak VTO, 29 bolesnica jednom operisanih od endometrioze sa recidivom u momentu uključivanja i 47 bolesnica, koje su 2 i više puta operisane od endometrioze. Ishod vantelesne oplodnje podrazumevao je dobijen broj jajnih ćelija aspiracijom, ukupan broj trudnoća i porođaja. Stopa trudnoća i porođaja bila je niža kod bolesnica sa III i IV stadijumom endometrioze u odnosu na bolesnice sa blagom endometriozom. Stopa implantacije, kliničkih trudnoća i porođaja bila je niža kod bolesnica koje su dva i više puta operisane od endometrioze u odnosu na sve ostale grupe bolesnica. Teži stadijum endometrioze ukazuje na gori ishod u postupku vantelesne oplodnje. Kada govorimo o rekurentnoj endometriozi, ponovna operacija pogoršava ishod vantelesne oplodnje i treba je izbegavati.

Acta Medica Medianae 2021;60(3):37-41.

Ključne reči: endometrioza, vantelesna oplodnja, ishod